

Шиненко Микола Андрійович,
*Інститут інформаційних технологій і засобів навчання Національної
академії педагогічних наук України, Київ*

ВИКОРИСТАННЯ GOOGLE ANALYTICS ЯК ЗАСОБУ МОНІТОРИНГУ МЕРЕЖІ ЕЛЕКТРОННИХ БІБЛІОТЕК

Сьогодні значна частина інформаційних ресурсів створюється в електронному вигляді. Важливим стає їх **аналіз актуальності та необхідності** для розвитку науки й освіти. Цей аналіз можна здійснити за допомогою аналітичних систем. Найбільш популярною серед аналітичних систем (Google Analytics, Spring Metrics, Woopra, Clicky, Mint, Chartbeat, KISSmetrics, UserTesting, Crazy Egg, Mouseflow та ін.) є **Google Analytics (GA)** (<http://www.google.com/analytics>) [1], що пропонується безкоштовно та є зручною у користуванні. Це потужний інструмент відстеження сайтів, електронних бібліотек, блогів та інших ресурсів Інтернет будь-якого розміру та формату.

У результаті налаштування сервісу GA для моніторингу використання наукового Веб-ресурсу «Електронне наукове фахове видання «Інформаційні технології і засоби навчання» (<http://journal.iitta.gov.ua>) стали можливими: статистичний аналіз відвідувачів, аналіз актуальності електронних ресурсів у світі, аналіз поведінки відвідувачів, трафіку, відвідування сторінок, тривалості перебування відвідувачів на сайті тощо. Цей інструмент дає змогу збирати, переглядати і аналізувати дані про відвідуваність сайту, довідуватися, яка середня кількість переглядів сторінок, зміст яких матеріалів дозволяє домогтися найбільшого числа відвідувань, які наукові ресурси є найбільш актуальними та ін. Нова версія сервісу GA дозволяє проводити когортний аналіз аудиторії, що полягає у довготривалому аналізі певних груп користувачів. Інформаційні матеріали для налаштування служби GA спрямовані на реалізацію завдань з надання інформаційно-методичної підтримки впровадження і використання служби GA при налаштуванні сайту електронної бібліотеки з метою відстеження процесів відвідування і використання ресурсів наукової електронної бібліотеки НАПН України (НЕБ) [1].

Сервіс дозволяє оцінити трафік веб-сайту та ефективність різноманітних заходів, забезпечує розширені можливості аналізу даних, у тому числі їх відображення у вигляді зручних графіків. Сервіс працює з використанням HTTPS. Джерелом даних для статистики є скрипт, який встановлено на кожному сторінку сайту. У GA

утворюються *три окремі категорії*: 1) Програмне забезпечення; 2) Програмне забезпечення/Програмне забезпечення для роботи в Інтернеті; 3) Програмне забезпечення/Програмне забезпечення для роботи в Інтернеті/Інтернет-клієнти та веб-браузери.

Кожне відвідування сайту має джерело (пункт відправлення). Це може бути пошукова система (Google, Yahoo, Bing тощо), сайт із посиланням (youtube.com, zazzle.com тощо), один із бюлетенів (spring_newsletter), закладка у веб-браузері (пряма) або URL-адреса введена користувачем. Оцінка соціальних джерел містить пояснення трьох співвідношень, які можна використовувати для визначення ефективності соціальних мереж, що спрямовують трафік. Коли вміст ресурсів сховища електронної бібліотеки публікується в соціальних мережах, URL-адреса стає потенційним джерелом трафіку на сайт бібліотеки. В результаті цього може зростати зацікавленість аудиторії, а публікація слугує приводом для відвідувань сайту НЕБ. Служба GA відстежує показники взаємодії відвідувачів із вмістом сайту: сторінки входу та виходу відвідувачів сайту; частоту й тривалість переглядів окремих сторінок та ін. На основі цих даних можна визначити, наскільки вміст сайту відповідає потребам користувачів.

Висновки. Використання сервісів служби GA спрямовано на реалізацію завдань з надання інформаційно-методичної підтримки впровадження і використання служби GA по відстеженню процесів відвідування і використання ресурсів НЕБ.

Моніторинг використання сайту електронної НЕБ на підставі системи GA здійснюється за такими показниками: огляд відвідувачів, демографія відвідувачів, поведінка відвідувачів на сайті електронної бібліотеки, технології відвідування сайту, мобільні пристрої, трафік. Це дає змогу збирати, переглядати і аналізувати дані про активність звернень до сайту електронної бібліотеки, проаналізувати, яка середня кількість переглядів сторінок, зміст статистичних матеріалів дозволяє робити аналіз найбільшої кількості відвідувань на сайт та інше.

GA є *важливим інструментом* для моніторингу наукової діяльності, визначення актуальності її напрямів, проблем у певній галузі науки, затребуваності методичних матеріалів, популярних сайтів у науковій спільноті тощо.

Список використаних джерел

1. Шиненко М. А. Моніторинг використання веб-ресурсу «Електронна бібліотека НАПН України» за допомогою Google Analytics: порівняльний аналіз за березень-квітень 2014 року [Електронний ресурс] / М. А. Шиненко, В. А. Ткаченко, Ю. А. Лабжинський / ІТЗН НАПН України – Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/4241>.